

منتدی اقرأ الثقافی

www.iqra.afhamontada.com

کریان

لہ نرسی خوا

نوسینی

هاوکار

۱۹۹۸ز

چاپی دووم

۱۴۱۹ک

منتدى اقرأ الثقافي

www.igra.afilamontada.com

پیشه کی!

سوپاس و ستایش بق خوای میهره بان درودو په حمهت بق سهر
گیانی پاکی پیغه مبه ر.

خوینه ری خوشه ویست گریان له ترسی خوای گه وره نیشانه یه که له
نیشانه کانی که سانی خاوه ن بهواو له خواترس.
قورئان و سوننه ته کانی پیغه مبه ریش له نذر کاتدا ناماژه یان بق
ثم مه به سته کردوه.

خوای گه وره له ثابته تی (۱۰۹) له سوره تی (الاسراء) دا ده فه رمویت:
﴿ وَيُخْمَرُونَ لِلْأَذْقَانِ يَبْكُونَ وَيَزِيدُهُمْ خُشُوعًا ﴾، واته:
(ثیعمانداران سهر نه نینه سهر زهوی و کړنوش بق خوای گه وره ده به ن
به ده م گریان وه خوای گه روهش هینده ی تر- خشوع- یان پی
ده به خشعی) هه روه ها له ثابته تی (۵۹ - ۶۰) ی سوره تی (النجم) دا

ده فەرمویت: ﴿ أَقْمِنْ هَذَا الْحَدِيثَ تَعْبَجُونَ ، وَتَضْحَكُونَ وَلَا تَبْكُونَ ﴾، واتە: (ئێوە ئێوە سەرتان لەم قورئانە سوڕ دەمینێ، وە ئێوە پێ دەکەنن و ناگرین؟!)،

واتە سەیرە کە لە کاتی خوێندنی قورئان و بیستنی دا موچوڕکە بە گیانتاندا نایەت و ناگرین.

بوخاری و موسلم دەگیرێوە لە کوڕی مەسعودەو (خوای لی رازی بیت) دە فەرمویت: (پیغەمبەر ﷺ) فەرموی: قورئانم بە سەردا بخوێنە. منیش و وتم: ئەو پیغەمبەری خوا قورئان بۆ تۆ هاتۆتە خواوەره ئیستاکە من بە سەرتۆدا بیخوینم! پیغەمبەریش (ﷺ) فەرموی: من ئەز دەکەم لە غەیری خۆمەوە گویم لی بی، منیش سوره تی (النساء) م بە سەردا خوێندەو تا گە یشتە سەر ئەم نایەت: ﴿ فَكَيْفَ إِذَا جِئْنَا مِنْ كُلِّ أُمَّةٍ بِشَهِيدٍ... ﴾ واتە: ئەوێ حالیان چۆن بیت ئەو رۆژە ی هەموو گەلیک دەوەستین و پیغەمبەرە کە شیان بەرامبەریان دەوەستی و شاهیدی یان لە سەر

ده دات، وه توش به رامبه رته مانه ده وهستی و شاهیدیان له سه ر ده دهیت؟!).

كوپى مه مسعود ده فه رمویت: له و كاته دا پیغه مبه ر (ﷺ) فه رمووی: تا ئیره به سه، منیش ته ماشام كرد بینیم به چاره پیروزه كانی فرمیسك ده پیریت.

ئه نس (ره زا و ره حمه تی خواى لى بسى) ده گپرتكه وه ده فه رمویت: (بۆزى كیان پیغه مبه ر (ﷺ) بۆتاریكى بۆداین، تا ئیسته وینه ی ئه و روتاره م نه بیستوه كه تیايدا فه رمووی: ئه وه ی من ده یزانم ئیوه بتان زانییایه كه م پیده كه نین و نۆد ده گریان).

ئا له و كاته دا هاره له كانی پیغه مبه ر (ﷺ) مه موویان سه ریان داخست و دایانه پهمه ی گریان..

خوێنه رى به پرز:

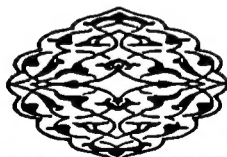
له پاستیدا ئایهت و فه رموده نۆدن كه باسى فه زل و خیرى گریان ده كه ن له ترسی خواى كه وده، ئیمهش له م په یامه دا به گویره ی توانا چه ند نمونه یه كه باس ده كه یه له ژبانی هاره لان و شوین كه و توان

به رامبه ر نه م سيفه ته گه وده به كه بریتى به له گریان له ترسی خوائ
گه وده، به لكو خوائ گه وده سوودی نه م نامیلکه به مان پى بگه به نیت و
ببیت هویه ك بۆ گه پانه وه په شیمان بونه وه مان بۆ خزمه ت به خوائ
گه وده و په یامه پیرۆزه كى.

هه ره به كيك له نيمه نه م سيفه ته ی تيا بو نه وا به خته وه ره، نه گه ر
نا نه وا به ده به خته هه ره وه ك (ابن كثير) له كتيبى (البداية و النهاية)
قسه به كى نه بو سليمان الدارانى ده گيرپته وه و ده فه رمويت: هه موو
شتيك نيشانه به كى هه به، نيشانه ی به د به ختیش نه وه به مرؤف
له ترسی خوائ گه وده گریانى نه بیت !).

له كۆتايدا داواكارم له خوائ گه وده كه نه م كاره م لى وه ربگرى و
بيخاته نامه ی كرده وه كانمه وه و ببیته تويشوويه ك بۆ پۆڤى دواى.

و آخر دعوالا أن الحمد لله رب العالمين.

۱- نه بوبه کړی صدیق:

نور پیاوړی که بهرې ته واری ه بوبه فرموده کانی
پیغه مبر (ﷺ) چ له گشته کانیدا و چ له مالوره، فزلی بالاتره
له هم موثر که سانه ی خاوه ن فزلی، هول و تیکوژشان و خه باتیشی
له لوتکه دایه.

خوای گوره نه م نایه ته ی دهر باره ی هیناوه ته خواره وه:
(لایستوی منکم من أنفق من قبل الفتح و قاتل)، راته: (نه)
که سانه ی که پیش رزگار کردنی مه ککه، مال و سامانیان به خشی و
له پیناوی خوادا ده جه نگان، پله یان به رزه و کس وه کو نه مان نی یه).
زهیدی کوپی نه رقم ده گپړته وه که نه بوبه کر رژی داوای ناوی
کرد، په رداخن له هه نگوین و ناویان بز هینا، کاتی و یستی بیخوا
توره دهستی کرده گریان، پاشان نه وان بی دهنگه بون به لام نه م
گریانه که ی زیاتر جوڅی سهند، پاشان خه لکه که جاریکی تر
گریانه وه، پاشان بی دهنگه بون، نه بو به کریش بی دهنگه بو،
هول کان ووتیان: نه بو به کر نه ی جی نشینه که ی پیغه مبر ی
خوا (ﷺ)، بوچی نه گریته؟

نه ویش فهرمووی: رژیکیان له خزمه تی پیغه مبهردا (ﷺ) بووم،
که سمان له گهل نه بوو، پیغه مبه ریش (ﷺ) به ده سستی نیشاره تی
ده کرد و ده یفه رموو واز له من بینه، واز له من بینه، منیش وستم: نه ی
پیغه مبه ری خوا (ﷺ) خو که سمان له گهل نه یه، جه نابت له گهل کنی
نسه نه که ی؟

فهرمووی: (نه وه دنیا بوو، خو ی گوپی بوو خو ی رازاند بووه و
باته بهرده ستم، منیش وستم واز له من بینه، واز له من بینه، دنیا ش
وتی: نه گهر تو له من رزگارت بی که س له من رزگاری نابی له دوی
نو) نه وه بوو موی گریانه که ی من ...!

٢- عومه ری کوری خطاب:

عومه ر خاوه نی پله و پایه ی به رزه، عومه ر نه و پیاوهریه
له خوا ی گهره به موی نه وه بانگه وازی پیغه مبه ری ناشکرا کرد،
بومه ر ناز ناوی (فاروق) ی لی نرا واته: جیا که ره وه ی حق و به تال
یه کتر.

له ژیا ننامه که یدا هاتروه ده لیت: عومه ر نه وه نده گریا بوو، دوو
یلی ره ش له سه ر روومه تی دروست بوو بوو.

له (مستدرک الحاكم) دا هاتوو، ده لیت: عومەر کاتیک له حج دا
لغوی خسته سهز (الحجر الأسود) و ماچی کرد دهستی کرده گریان.
هر له ژياننامه کهیدا هاتوو ده لیت: عومەر له سهرده می
خه لافه تیدا که به رنویزی بق موسلمانان ده کرد، له نویزی عیشاو
به یانیاندا عاده تی وا بوو (سوره تی یوسف) ی ده خویند، که دهستی
ده کرد به خویندنی خه لکه که له ریزه کاندای گویان له هه نسکی گریان
بوو، نۆد جار نه م سوره ته ی ده خوینده وه له نویژدا.

هه روه ها (غه مری کوری شه یه) باسی ده کا و ده هه رمویت:
شه ویکیان عومەر که وه پی بق سهردانی (أبو درداء) پاش شه وه ی
ماوه یه که پیکه وه دانیشن (أبو درداء) هه رموی: نه ی عومەر نه و رۆژه ت
له بیره که پیغه مبه ر (ﷺ) قسه ی بق ده کردین هه رموی: (لیکن زاد
أحدکم لی الدلیا کزاد الراکب) واته: (با هه ر یه کن له ئیوه هینده ی
پیایوکی که رۆک له دونیادا خواردن و تویشووی له مالیا بیت).
هه رموی: به لئ.

(أبو درداء) روتی: براکه م، نه زانی ئیمه چیمان کرد له نوای
پیغه مبه ری خوا (ﷺ) ؟!

(عومەری کوری شه یه) ده هه رموی: نوای نه م قسه یه هه موومان
ده ستمان کرد به گریان تاکو بانگی به یانی...

۲- عثمان ی کوری عه فغان:

عثمان خاوه نی دوو کزچه، (ذا النورین) ی پښ ووتراوه،
پیغه مبه (ﷺ) مژده ی به هه شتی دایه له نه نجامی نه و به لایه ی که
تووشی ده بیت له داهاتودا، که بریتی بوو له وه ی به ناحه ق شه هیدی
ده کن.

(حاتمی) خزمه تکاری ده گیرینه وه ده لیت:

عثمان عاده تی واپوو، هر کاتی بجوابه ته سه ر گزریکه هینده ده گریا
تا کو ریشی پیرلزی ته په ده بوویه فرمیسه که کانی و ده یه رموو: گویم له
پیغه مبه ر بووه (ﷺ) له رمویه می: (هیچ دیمه نیکه هیلنده ی گزپ
ترسناکه نی به) هه روه ها گویم لن بوو پیغه مبه ر (ﷺ) ده یه رموو:
(گزپ به که م قزناغی قیامه ته، جا هه رکهس له گزپدا رزگاری بوو، نه و
قزناغه کانی تری ناسانه، هه رکه سیش رزگاری نه بوو له گزپدا نه و
قزناغه کانی تری سه خت تر ده بن).

٤- عه ئی کوری نه بو طالب:

نیمای عه لی پیشه وای خواناسانه ، خاوه نی دور بینی یه کی نقد
 بووه ، هه مو قسه کانی دانایی و په ند بوون ، له داد وه ریدا داد په روه ر
 بوو ، سه رچاوه ی زانست و زانیاری بوو ، دلی به خوشی دنیا و زوق و
 پازانه وه ی نه ده کراپه وه ، به لکو حه زیله تاریکایی شه و ده کرد بز
 عبادت ، مرقفی دینداری خوش ده ویست و ریزی لی ده گرت ، دلسوزو
 دوستی هه ژاران بوو ، کاتی شه و ده هات و نه ستیره پرسنگی ده دا
 ده چوه میحرایی نویژ و دهستی ده کرد به شه و نویژ ، دهستی ده گرت
 به پیشیه وه و نقد به کول ده گریا ، به یانی یه که هه ستاو نویژی کردو
 به کزوله یی یه وه سه ری داخست و له شوینی خوی نه جوولا ، کاتی که
 خور هه لهات دهستی گرت به پیشی پیروزی یه وه و گریا ، فهرمووی:
 من هاوه لانی پیغه مبه رم بینیه ، به لام هیچ که سیکم نه بینیه وه کو
 نه وان ، که یوژیان لی ده بوویه وه سه رو قزیان تیک ده چوو ره نگیان
 زهره ده بوو ، ناوچه وانیان خالی ره شی پیوه بوو له به ر نقدی کهنوش
 بردنیان له سه ر حه سیرو شتی زیر ، شه ویان به وه ستان و کهنوشه وه له

عبياده تي خواي گه ورده دا به سر ده برد، به رده وام به رز
ده بوړنه وه و داده نه وينه وه، که رزديش ده بوړه وه يادي خوايان ده کرد
و ده گريان، سوينده خوا و ايان ده زاني نه و شوه هيچ ناگاپه کيان له
خوانه بوړه و خه ريکي تاوان بوړن.

به لن نيمامي علي دواي نه و رزده هه رگيز نه بينرا به پيکه نين و
پوخوشي يوه هه تا کزچي دوايي کرد.

٥- عه بدولاي کورې ره واحة :

نم پياړه پايه به رزه له کاتي دابه زيني نايه ته کاندې نژد بيري
ده کرده وه، هه لگري نالاي نيسلام بوو، خوراکر بوو له جيهاددا،
(له شه پي به لقا) له شام له جهنگي (موت) دا شهيد کړا، مرزفيکي دنيا
نه ويست بوو نژد به په روشي يوه حه زي به ديداري خواي گه ورده
ده کرد.

له (عهده ي کورې زوبه پيره وه) ده گيړنه وه: که له و کاته دا(عه بدولاي
کورې واحة) به ره و خاكي مونه به ري که ورت موسلمانان هاتن و

خواحافیزيان لى كړد، له و كاته دا نه مېش ده ستى كړده گريان، ووتيان:
بژچى ده گريت؟

ووتى: سوېند به خوا نه خزم له ژباني دنيايه و نه بډ ئيوهش
فرميسك ده پريژم، به لام من بېستوومه پيغه مېرى خوا (ﷺ) نه م
ثابته ي خوېنده وه: ﴿وَإِنْ مِنْكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا كَانَ عَلَى رَبِّكَ
حَتْمًا مَقْضِيًّا﴾ مريم/ ۷۱، واته: (خوای گوره بېاريكى حتمى داوه
كه هره يكې له ئيوه پيوېسته به سهر (دوزه خ) دا تې پېرې.
بېرم له وه ده كړده وه، نه وا من به سهر پردى (صراط) دا تې پېرېم،
ثابا به سلامتې رزگارم ده بې و ده گمه نه و بهر.

كاتې كه موسلمانان خويان حازر كړد بډ ده رچوون به وه و خاكې
(مړنه)، عروه له رموى:

خواحافيزتان بې و داوا نه كېن له خوای گوره به رگريتان لى بك
و بتان پارېزې په كسره (عبد الله) نه م شيعره يغه رموو:

لكني أسأل الرحمن مغفرة
وضربة ذات فروع يقدف الزبد
أر طعنه يدي حران مجهزة
بجربة تنقل الحشاء والكبد

حتى يقولوا إذا مروا على جدتي يا راشد الله من عاز و قد رشدا

واته:

به لām من داوای لى خۆش بوون له خوای گه ورده ده که م
وه لیدانیک که جهرگم پاره پاره بکات
بۆ ئه وه ی که مه رکه سى هاته سه ر نه رمه که م
بلێ خوا ژیری به ئه م موجهیده بیه خشی و به پاستی ژیر بوو.

۶- عه بدولپه همانى کوپى عه وفا:

ئه م هاره له به ریزه یه کیکه له و (۱۰) که سه ی مژده ی به هه شتیان
پى درا، یه کیکه له وشه ش که سه ی که به ده سته ی راویژر المجلس
الشورى (دانرا بوون، یه کیکه له وانیه ده ست پيش خه ریان کرد و
یه کیکه له و که سانه ی نه هلی به درن وه مه روه ها یه کیکه له وه هشت
که سه ی که له سه ره تاوه موسلمان بوون.

بوخاری ده گیریتیه که رۆژیکیان خواردنیان هینا بۆ (عبد الرحمن

کوپى عرف) له رموی:

(مصعب) ی کوپى عومه ير که پیاویک بوو له من باشتو بوو کوژدا
و هیچیان ده ست نه که وت بیکه نه کفن بۆ جگه له کراسه که ی، نه گه ر

سهریان پی دابوشیابه قسچی دهرده کهوت، وه نه گه ر قاجیان
دابوشیابه سهری دهرده کهوت، پاشان نیمه نابم شیوه یه دنیامان
بو تهخت بوو، نه ونده مان پی دراوه له دنیا ته ترسین نه مه پاداشتی
چاکه کانمان بیت و هر زوو له دونیادا وهری بگرینه وه، پاشان
دهستی کرده گریان و وازی له خواردنه که هیئا.

۷- سه لمانی فارسی:

نهم پیاوه یه کهم که سه له ناو فارسه کاندای که موسلمان بوو،
هه لگری نالای نیسلامه و هاوه لیکي به ریزی پیغه مبه ر بووه،
له خزمه تیدا بوو و فرموده کانی له بهر کردوو و گیراویه تیه وه.
سه لمان ده فرمویت: پیکه نینم به سئ شت دئو گریانیشم بو سئ
شت دئو.

پیکه نینم دئو به که سئ که به بی ناگایی نه ژی و خوای گه وره ش
یه که چرکه لی یه بی ناگانی به هه روه ها نه و که سی که هه موو
هیوا به کی ته نیا ژیانی دنیا به و مردنیش به رده وام به شوینیدا ده گه ری،
وه نه و که سه ش که پر به ده می پی ده که نی، ناگاشی له وه نی به
ناخو خوای گه وره لی یه ره نجاوه یان لی یه رازیه.

.....

به سنی شتیښ گریانم دی، داپړان له خۆشه ویستان محمد (ﷺ) و
 هاوه لانی، وه به بیننی فریشته ی گیان کیشان (ملك الموت)
 وه مه یوه ها به راوه ستان له خزمه تی خوی گه وړه، که نازانم شاخو
 فه رمان ده کات بۆ به هه شتم به رن یان بۆ دۆزه خ.

هه یوه ها (ابن ماجة و الحاکم) ده گپنه وه له (نه نه سی کوپی
 مالیک) هوه، ده ده رموی: سه لمانی فارسی جاریکیان نه خوش گهوت
 سه عدی کوپی نه بو وه قاص سهردانی کرد، پاشان کۆمه لیکی تریښ
 هاتن بۆ سهردانی، پاشان سه لمان دهستی کرده گریان،
 سه عده رموی: براکه م بۆچی ده گریه؟ تۆ هاوه لی پیغه مبهری
 خوانیت (ﷺ) تۆ فلان چاکه ت نه کردوه و تۆ فیسار چاکه ت
 نه کردوه؟ سه لمان فه رموی: بۆ دووشت ناگیرم من نه دنیا م خوش
 ده وی تا بۆی بگریم، نه رقیشم له قیامه ته تاله ترساندا بگریم، من
 پیغه مبهری خوا (ﷺ) په یمانیکی لی وه رگرتم به لام نیستا واده زانم
 په یمانه که م نه بردۆته سه رو په یمان شکینم کردوه سه عده رموی:
 په یمانی چی لی وه رگرتیت؟ سه لمان فه رموی: په یمانی نه وه ی لی

ده رگرم فه رموي: هه ركه سئ له ئيوه تويشووي ريبوا ريكي به سه،
به لام من دلنيام كه په يمانه كم شكاندووه.

پاش شه وهی كه حسابي ميراتي په كهي سه لمانيان كرد بينيان
هه موي ناگاته چل درهم.

٨- عه بدوللای کوی عومه را

نم پياوه پايه به رزه يي نياز بوو له پله و پايه ي دنيا، به رده وام
خه ريكي عيبادهت و شه و نويز بوو، داوای لي خوش بوونی له خواي
گه رده ده كرد.

نافع ده گيرپتوره، هه ركا تي عه بدوللای کوی عومه رنم دوو
نايه ته ي کزتابي سوره تي (البقرة) ي خويند بين ده ستي كردو ته گريان:
﴿ وَإِنْ تَبَدَّلَا مَا فِي أَنْفُسِكُمْ أَوْ تَخَفُوا يَحْسَبُكُمْ اللَّهُ ﴾
وا ته: هه رشتي ده ريخن يان بيشارنه وه له ده رووني خوتاندا، خواي
گه وړه محاسبه به تان ده كات (ده يفه رموو: به راستي نم سه ر ژميري به
سه ختر ناره حه ته.

هه روه ها پيشه وا (البسني و الدارمي) ده گيرنه وه
 كه (عبداللا) هركاتي بيري پيغه مبري بگردايه ده ستي ده كرده
 گريان، وه هركا تي تي بپه پايه به لاي مال كاني پيغه مبردا (ﷺ)
 ده ستي ده كرده گريان و خوي پي پانه ده گيرا.

هه روه ها ده يه رموو: (سوينا به خوا بگريم و فرميسك به دهم و
 چاومداييه خواره وه پيم خوشتره نه به خشيئي هه زار دينار).

ابن حجر ده گيرته وه: كه هه ركا تي (عبداللای كوپي عومر)
 نه نايه ته ي بخويندايه ته وه: (ألم يأن للذين آمنوا أن تخشع
 قلوبهم لذكر الله)، واته: (نايا كا تي نه وه نه هاتوه نيمان
 داران دليان به يادي خوا نه رم ببني و پي ببني له ترسي خوا) به كسه ر
 ده ستي ده كرده گريان.

به لام نه ببني بزانيان كه گريان له ترسي خوا سيفه تي به شيك له
 هاوه لان نه بوو به لكو حالي هه موو هاوه لان و ابو!

(عه باضي كوپي ساره) ده فه رمويت: (رؤيكيان پيغه مبر
) (ﷺ) ناموزگاري به كي گه رمي كردين، دلي هه موومان هاته له رزين و

چاومان فرميسكى پياماته خواره وه، ورتمان نهى پيغمبهري خوا:
 ناموزگاري به كات وه كه ناموزگاري كه سيكه خوا حافيزي به كجاري
 بكات له ده ست و هاره لاني، توخوا ره سیه تمان بز بکه فره مووی:
 وه سیه تتان بز ده كه م كه له خواي گوره بترسن وه ببيستن و گوئ
 رايه ل بن نه گره كويله يه كي حبه شيش بگريته به پرستان، چونكه
 به پاستي ههركهس له نيوه له مهر دواجياوازي و ناكزكي نذر ده بيني،
 ده خيلتان بم ده ست بگرن به سوننه تي من و سوننه تي جي نشينه
 راشيده كان كه به پاستي نه وانه له سه رهي راستن، توند ده ست بگرن
 به سوننه تي من و سوننه تي نه وانه وه رگازي لي بگرن وه ده خيلتان
 بم خوتان له شتي داهينراو (بدعة) پباريزن، چونكه هه موو بیدعه يه كه
 گرميايي يه.

شۆین که وتوه به یزه کان (التابعین)

١- شیخ حه سه نی بصري:

ئه م پیاره ناوداره زانای دنیا نه ویست، خواناسی لیها توو، بهرده وام
هاوده می ترس و غه م باری بوو، هاوه لیکی ده گپیته وه و
ده فهرمویت: (که سم نه دیوه که غه م باری زیاتر بی له شیخ حسن
البصري، هه رکا تنی که چاودم پی بکه رتایه وام نه زانی ناره حتی به کی
لی قه ماوه.

شیخ حه سه ن ده فهرموو: سویند به خوا ئه ی ئاده میزاد نه گهر
قورئان بخوینی و بهوات پی ی هه بیت غه م باری به کی بهرده وام رووت
تنی ده کات، وه ترس و له رز و گریان نۆر ده بی له دنیا دا.

روژیکیان شیخ حه سه ن به لای گه نجیکدا تنی په پی بینی پی
ده که نی: فهرمووی: کاکه ئایا په پی ریته وه به سه ر پردی

(صراط) دا؟ روئی: نه خیر، فهرمووی: ئایا لیت روونه که نه هلی
به هشتی یان نه هلی دۆزه خ؟

روئی: نه خیر، فهرمووی: نه ی نیتر بزچی پی ده که نیت؟

باش نه وه هه رگیز نه بینرا نه و کوږه بڼی بکه نی.

هه روو ها له ژيان نامه کهیدا ها تووه ده لیت: شیخ حسن البصری،
ده فیه رمویت: که سنی که بزانی ده گات به مردن و راوه ستانیش
له خزمه تی خوا ی که و ره دا قوناغیکه و له ریی دایه، حه ق وایه
نۆزغه مبار بڼی.

٢- عومه ری کوږی عبد العزیز:

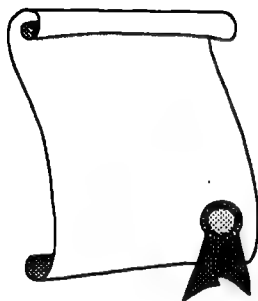
نه م جڼی نیشینه به ریزه پیشه وایه کی داد په روو و زانابه که و
دنیا نه ویستیکی خوا په رست بوو، به پاستی سهرداری نیمانداران بوو.
ده گڼپنه وه که له سه رده می مندالیدا رۆژیکیان دهستی کرده گریان
دایکی ناردی به شوینیدا و ووتی: رۆله بۆچی ده گریه؟
ووتی: بیرم له مردن کرده وه. جا له و رۆژه دا عومه ری کوږی عبد
العزیز له بهر کردنی قورنانی پیږزی ته واو کردبوو، که دایکی گوئی
له م قسه یه نه ویش بوو دهستی کرده گریان.

فاطمه خیزانی ده لیت: له وانه یه له ناو موسلماناندا که سانیکه هه بن
که نوږ و رۆژدیان له عومه ر زیاتر بڼی به لام له ناو خه لکیدا که سم
نه دیوه هینده ی عومه ر له خوا ی خۆی بترسی، هه رکا تی ده ها ته وه

بۆ مال ده چووه سه ربه ر ماله كه یی و بهرده وام ده گریا و دو عای ده کرد هه تاخووی لی ده كه وت، پاشان هه لده ستا و دووباره ده گریا و نویژی ده کرد و دوو عای ده کرد تا به یانی.

له كۆتایی ژيانیدا ووتاریکی دا به م شیوه یه: پاش ئه وه ی چوه سه ر مینه ر و سوپاس و ستایشی خوای کرد و فرموی: خه لكینه ئه وه ی ئیستا له بهرده ستی ئیوه دایه ئالانی و میراتی گه له پیشووه كانه ئه وان چۆن به جی یان هیتشت ئیوه ش هه روا به جی ی دیلن ئایا ئیوه بۆ سه رنج ئاده ن هه موو رۆژ شه ویکه میوانیک به رنج ده كه ن بۆ خزمه تی خوای گه وره و له چالیکدا به بی دۆشه ك و به بی سه رین ئه سه په رده ی ده كه ن، هه موو سه روه ت و سامانه كی به جی دیلی و له دۆست و خۆشه وسته كانی داده به رنج و نیشته جی ناوسکی ئه و خاكه ده بی و به به به یی لی پرسینه وه ده بیته وه، له كرده وه دا كه په یو یستی پی یه تی هه ژاره و له و میرانه ی كه جی ی دیلی و نیشی پی ی نیه ده وله مه نده، ئه نجا سویند به خوا من ئه وه تان پی ده لیم وه ئه وه نده ی ده رباره ی ده روونی خۆم ده یزانم ده رباره ی كه س نایزانم، ده لیت: پاشان سوچیکی كراسه كه ی دا به سه ر چاره كانی دا و

ده ستنی كرده گریان، نیتروای نه و روزه نه هاته ده ره وه له مال
 تاكوچی دوايي كرد، پاشان جه نازه كه يان برد به ره و گورستان.
 عبد السلام ده يگيرپته وه و ده فهرمويت: عومهری كوپي عبد العزيز
 گريا پاشان فاطمه ش گريا پاشان ماله كه شيان ده ستیان كرده گریان،
 كه سيشيان نه يان ده زانی بۆچی ده گرین، پاشان كه ها تنه وه سه ر
 خویان، فاطمه روتی: باوكم به قوریانت بی نه ی گه رده ی موسلمانان
 نه وه بۆچی گریایت؟ نه ویش فهرمووی: نه ی فاطمه بیرم له خه لکی
 ده كرده وه له رۆزی قیامه تداكه خوای گه رده لی یان ده پرسیته وه و
 پاشان بلاوه ی لی ده كه ن، كۆمه لی به ره و به هشت و كۆمه لی به ره و
 دۆزه خ ده برین.

۲- عوتبه ی گوری غولام:

ئەم پیاوێه زۆر دنیا نەویست و لەخۆ ترس و کزۆل بوو، لەمات و غەمباریدا وەک شتیخ حەسەنی بصری وا بوو.

شەویکیان لەمالی ھاریچی کیدا ماپەو، دەمەر بەیان بیدار بوو و زۆر گریا پاشان کە زۆر بوو ھاریچی پێی ووت ئەو ئەرێ ئەرێ بەیە کجاری مەت دلتەنگ کرد ئەو بۆچی دەگریایت؟

ووتی: سویند بە خوا بیرم لەو زۆر دەکردووە کە دەچینە خەمەتی خۆی گەر، پاشان لار بوو و خەریک بوو بکەوێت، ھاریچی کە دەلیت باوە شەم پیا کرد، ئەبێم چاوی سوور بوو و فرمیسک ئەریژی، بانگم لێ کرد، عوتبە، عوتبە، ئەویش بە دەنگیکی نزم وەلامی دامەو و ووتی: ترسان لە زۆری لێ پرسینەو، لەبەردەمی خۆی گەر دا ئوانی خۆشەویستانی لە بیر بردووەتو، پاشان دەلی: بەگریانیکی زۆر دەو دەیفەرمو: گەرەم ئایا دەگونجی تۆ کە زیندوو بەخشنەیت سزای خۆشەویستە کانت بەدەیت.

ووتی: هر بـه رده وام شم قسه یه ی دووباره ده کـرده وه تـاله
نه جامدا منیشی کـرده گریان.

هـه روه ها له ژیا ننامه که یـدا ها تووه ده لیت: له کـژی مامـوستا که یـدا
(عبد الواحد بن زید) ماوه ی ۹ سال گریاوه، هـه ر که عبد الواحد
ده سـتی ده کـرد به ئامـوزگاری، عـوبه ده سـتی ده کـرد به گریان هـه تا
مامـوستا کـوتایی به قسه کانی ده هینا.

ووتیان به مامـوستای به ریز عبد الواحد بن زید خـوزگه نه ت
هیشـتایه بگری چونکه ده رسه که له ئیمه تیک ده دا، پـتی بـلی با
نه گری.

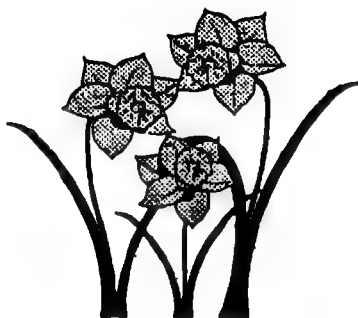
نه ویش فـه رموی: سبحان الله! نه وه ترسی خوا ده گری و منیش
رئی لـی بگرم، به راستی من مامـوستایه کی خراپم نه که رشتی وا
بکه م.

هه ره کس له ترسی ناگری دۆزه بخ بگری، نه پیاوړی و په نای نه دات،
 براکانم نایا له ترسی تینویه تی رژی قیامت ناگرین؟ براکانم نایا
 ناگرین؟! بهرئ وه لا بگرین، بگرین له و کاته دا که ئاوی سارد
 ده خو نه وه له دونیا، به لکو له گال دوسته پیشینه کانمان و هاوه لانمان
 له پیغه مبه ران و راست گزیان و شه میدان و پیار چاکان، خوای
 گه زده له ئاوی که و سه زمان پێ بیه خشی که به راستی نه وانه چاکترین

هاوه ل و دوستن، پاشان دهستی کرده گریان، ره حمه تی خوای لێ

بیته.

٦ - محمد کوری المنکدر:

مامۆستای قورئان خوینەکان بوو، هەركاتێ فرمایشتیكى
 پیغه مەبەری خوا (ﷺ) ی بخویندا یە تەو هە خۆی پێ نە دە گیرا.
 هەركات پرسیاریشیان لێ بکردا یە دەربارە ی فرمودە یە ک دەستی
 دە کردە گریان.

لە ژانیانمە کە یەدا هاتوو دە فرمویت: شەریکیان شەونویژی دە کرد،
 دەستی کرد بە گریان، نۆد گریا، کەس و کارە کە ی داچلە کین
 پرسیاریان لێ کرد: چیتە؟ ئەویش بە دەم گریانە وە بە رده وام بوو،
 پاشان چوون بە شوین (أبو حازم) ی هارەلی ئەویش ها تە خزمەتی و
 فرموی: ئەو ی برا کە م بۆچی دە گریت؟

محمدیش فرموی: بە راستی ئایە تیکم خویندە وە بۆیە دلم پەر
 بوو لە گریان.

فرموی: چ ئایە تیکە؟ فرموی: ﴿وَبَدَا لَهُمْ مِنَ اللَّهِ مَالٌ
 يَكُونُوا يَحْتَسِبُونَ﴾، وا تە: (خوای گەردە ئە و کردە وانه ی خۆیانی

پيشان داننه وه له قيامه تدا، نه وکرده وانه ی که بهیچ جزوی گومانیان
 بوی نه نه چود).
 لیره دا (أبر حازم) یش دهستی کرده گریان و ههردوکیان تیر
 گریان.

نه م پیار چاکه تا گه یشته سه ره مهرگ هه ر نه م نایه ته ی دووباره
 ده کرده وه و ده گریا: ﴿وهدا لهم من الله ما لم یکنوا یختسبون﴾.
 له کوتابی نه م نامیلکه یه دا پیم باشه که چهند ووته یه کی (شیخ
 الإسلام ابن الجوزي) - ره حمه تی خوی لئ بی - بهینمه وه بۆ برایی
 نازیم ده رباره ی (گریان له ترسی خوی گه وده) که باسی چهند
 مامۆستا یه کی خۆیمان بۆ ده کات که خۆی بینوییه تی و چهنده کا
 ریگه ری هه بووه له سه ریان زیادله کاریگه ری زانسته
 ووته یی به کان (نظري) که کوتابی له مامۆستا وه وه ری ده گریه تی.
 ده فهرمویت: (گه یستم به خزمه تی (عبد الوهاب بن مبارك الإنطاقي)،
 که به راستی له سه ر ریبازی پیشینانمان بوو، کهس گوئی لئ نه بووه
 له مه جلیسیکدا رۆژی له رۆژان غه یبه ت بکات، وه هه ر گیز کرئی

وه نه ده گرت له سه رو تنه وهی واتهی (حدیث)، وه من هر کاتیی
 فهرموده به کی روحی (الرفائق) م له خزمه تیا بخویندایه تهره ماوه به کی
 نذر ده گریا.

وه من له وکاته دا مندا ل بووم بویه نه و گریان نه نذرکاری ده کرد له
 دل و ده روونم و بنچینه ی نه ده ب و ره وشت به رزی له دل و
 ده روئمدا بنیات ده نا، به راستی ماموستا (عبد الوهاب) نمونه ی
 مامزستای پیشینه کان بوو که ژيان نامه کانیا ن ده خوینیته وه له سه ر
 ناستی خو پاراستن و دنیا نه ویستی و له خواترسان.

پاشان که یستم به خزمه تی ماموستا (أبو منصور الجوهفني)،
 به راستی پیاریکی یی ده نگه بوو، نذر ورده کار بوو له قسه کردندا،
 خوی نه پاراست له قسه ی به تال، دلسوز بوو له کاره کانیدا، له هر
 قسه په که دلنیا نه بوايه نه بده کرد.

من سوو دم له م دو پیاوه وه رگرت، زیاده له ماموستا کانی تر،
 نالیره دا تی که یستم که (به لگی کردا رکاریگر تره له به لگی
 گوفتار).

ده حمه تی خواله و زانایانه مان بی که ده فهرمون: (له گهل
که سیکا بگه پی که کرده وه کانی په رده رده ت ده کاو بیت ده گه بی نی،
قسه کانیشی خوات پی ده ناسیننی، نه و زانایه ش خیری تیا نی به
که به قسه باسی خوا بز خه لکی ده کات به لام کرده وه کانی خه لکی له
خوا دور ده خاته وه) ...

والحمد لله أولاً وآخراً
والسلام على من اتبع الهدى

نیواری ژین به سه ردا هات
ناچاری بازاره هه تگری
به ده و مانی گوری تارت
به ته نه ملی ری بگری
گونا هت کرد تامی روی
سزاکه ی و اچا وه ریته
ده فرمیسکی په شیمانی
هه نوهرینه هه تا ده مری